

ním zvláštního předpisu § 46 zákona o úrazovém pojištění dělníků. Tento výklad přiči se však doslovu shora dotčených zákonných předpisů, jichž smysl je zcela jasným a jež proto nedopouštějí, by z jinakého snad úmyslu zákonodárcova bylo vyvozováno něco, co v zákoně samém nedošlo výrazu. Jestli zákonem jednak vše, co jím vyjádřeno, třeba že zákonodárce vše to naříditi nezamýšlel, z druhé strany však jen to, co v zákoně samém došlo výrazu, byť i zákonodárce více říci byl zamýšlel (*potentior quam mens est vox dicentis*). Jen s touto výhradou podjal se tudíž dovolací soud úkolu, by doličil, že ani dějiny vzniku zákona o automob. ručení nevědí pro názor, zastávaný dovolatelem. Původně nebylo zamýšleno, by řidiče, kterých při výkonu jejich smluvní služby bylo používáno při provozování jízdných silostrojů, postihovala přísná zodpovědnost dle §§ 1 a 2 zákona o automob. ručení. Důsledně byl by takový řidič, utrpě úraz, mohl se domáhati na vlastníku, pokud se týče podnikateli, plné náhrady vedle ustanovení zákona o automob. ručení. By tento důsledek, proti jehož oprávněnosti vzneseny závažné námitky, byl vyloučen, pojat do § 4 osnov dodatek, jímž řidičův nárok obmezen na nárok z úrazového pojištění. Tento dodatek stal se absolutním, když v dalším postupu tvorby zákona navraceno se bylo k stanovisku první vládní osnovy, vedle něhož přísné ručení zákona vztahovati se mělo též ku zmíněným řidičům. Byl proto dodatek řečený při poradě panské sněmovny ze dne 18. prosince 1908 vymýcen. Zpravodaj šel ovšem v odůvodnění tohoto bodu poněkud dále a vyjádřil se vskutku tak, jak v dovolacím spise uvedeno. Toto odůvodnění uvedeno však na pravou míru ve zprávě právního výboru poslanecké sněmovny, ve kteréžto zprávě výslovně poukázáno k § 46 zákona o úrazovém pojištění dělníků. Nelze proto z odůvodnění zpravodaje panské sněmovny ničeho dovozovati, ježto proti němu mluví zpráva právního výboru poslanecké sněmovny a, což jest hlavní věcí, doslov zákona.

Čís. 503.

Cestujícím, jenž, nejsa ubytován v hotelu, uložil u vrátného hotelu zavazadlo, neručí podnikatel hotelu dle § 1316 obč. zák.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1920, Rv II 63/20.)

Žalobkyně přijela dne 21. května 1919 do Brna a chtějíc ještě téhož dne pokračovati v cestě, odevzdala svůj cestovní koš vrátnému v hotelu, v němž obvykle přenocovala, načež se z hotelu vzdálila, aniž by si byla pokoj najala. Téhož dne odpoledne došlo v Brně k výtržnostem a dav výtržníků vnikl též do hotelu, v němž byl koš uložen, drancoval v hotelu a vyloupil též koš, při čemž se zúčastnili též zaměstnanci hotelové restaurace, jež byla propachtována jinému podnikateli. Žalobkyně vrátila se do hotelu teprve večer a jsouc nucena pro nastalé zmatky v Brně přenocovali, najala si kol 8. hodiny večerní pokoj. Ježto obsah koše nebyl jí vrácen, domáhala se na hotelovém podniku (komanditní společnosti) náhrady, opírajíc nárok svůj o § 1316 obč. zák. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Ručení žalovaného dle §§ 970 a 1316 obč. zák., na něž se žalobkyně výslovně odvolává, mohla by pouze tendy uplatňovati, kdyby byla též hotelovým hostem, jímž však v době dran-

cování dosud nebyla. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Nebyla-li žalobkyně, jak zjištěno, v době, kdy koš byl vypleněn, ještě hotelovým hostem, nelze tvrditi, že koš, jež byla vrátnému odevzdala, náleží ku »vneseným nebo převzatým« věcem ve smyslu § 1316 obč. zák. Není odporu v tom, tvrdí-li odvolatelka, že hostinský ručí již za zavazadla, jež jeho lidé na nádraží převzali, a že ručení jeho není vyloučeno tím, nestane-li se později vlastník zavazadla hotelovým hostem. Hostinský ručí však v tomto případě z toho důvodu, že zaměstnanec byl na nádraží vyslán a zavazadlo bylo mu předáno v úmyslu, by byla s hostem uzavřena smlouva o přijetí do hotelu. Leč tohoto úmyslu odvolatelka, jak sama udává, neměla. Mylným jest názor odvolatelčin, že v případě, o němž jde, založeno bylo ručení žalovaného tím, že byl vrátnému předán koš — třebaš nešlo o přijetí hosta —, ježto odvolatelku jest prý pokládati za hosta ve smyslu § 1316 obč. zák. a koš byl předán ve smyslu zmíněného ustanovení. Odvolatelka opírá svůj názor o znění § 1316 obč. zák., v němž užívá se vedle slova »host« též výrazu »cestující«, a zahrnuje pod výraz »cestující« i takové osoby, jež neuzavírají smlouvy o přijetí do hotelu; dále poukazuje na rozdíl mezi věcmi »vnesenými« a »převzatými«. S vývody těmito nelze souhlasiti. I když § 1316 obč. zák. mluví také o cestujících, nelze přehlédnouti, že v témž šu uvádějí se také lodníci a povozníci, jimž se ukládá totéž ručení. Vůči lodníkům a povozníkům jest výstižnějším výraz »cestující« a z ohledu na ně mluví zákon v § 1316 také o věcech »převzatých«. Správnost tohoto důvodu, proč zákon užívá různého označení, lze vyvoditi i z šu 970 obč. zák., jenž upravuje závazky ze smlouvy o přijetí hosta a v němž, ježto se nezmiňuje o lodnících a povoznících, není užito výrazu »cestující« a »převzaté« věci. Rovněž z vysvětlivek k novému znění § 970 obč. zák. plyne, že zákon označuje ty, kdož uzavírají smlouvu s hostinským, přechovávajícím cizince, slovem »hosty« a nikoliv výrazem »cestující« a bylo označení smluvníků slovem »cestující« vzhledem k hostinským odmítnuto z toho důvodu, poněvadž často ubytují se v hotelu také obyvatelé domácí, jež přece nelze pokládati za cestující. Toho však, jenž odevzdal vrátnému v hotelu zavazadlo, by je uschoval, aniž by si byl najal v hotelu pokoj, nelze pokládati za cestujícího ve smyslu § 1316 obč. zák. Není ani rozumného důvodu, proč by zákon ukládal právě hostinským, jež přechovávají cizince, přísnější ručení za věci, jež předali jejich zřízcům osoby, jež nenáleží k jich hostům; vždyť osoby takové nejsou k hostinskému v jiném vztahu, nežli k jiným živnostníkům. Rovněž nelze sdíleti názoru odvolatelčina, že žalovaná jest zodpovědná i za činy služebnictva restauračního, zúčastnivšího se při drancování koše, ježto prý v hotelu bydlí a restaurace, v níž jest zaměstnáno, jest v téže budově jako hotel. Odvolatelka míní patrně ručení dle § 970 obč. zák. Leč i tento předpis předpokládá, že škoda stihla toho, kdo byl přijat za hosta. Odvolatelka míní dále, že žalovaná společnost ručí také z obecné smlouvy schovací. Ani tento názor neobstojí. Žalobkyně doznává sama, že předala koš vrátnému. Smlouva schovací byla tudíž uzavřena pouze s vrátným, ježto vzhledem k tomu, že hotelové podnikatelstvo se nezabývá úschovou zavazadel, jež nepatří hotelovým hostům, nelze považovati vrátného, jenž koš převzal, v tomto směru za zástupce hotelového podniku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Rozhoduje v právní rozeprě smí dovolací soud dbáti důvodů slušnosti a chrániti stranu hospodářsky slabší proti straně hospodářsky silnější jen v mezích zákona. Možnosti těchto ohledů tato právní rozeprě dovolacímu soudu neposkytuje, ježto jak řízení, tak rozsudek odvolacího soudu zcela vyhovuje zákonu. V onom směru dovolatelka vývody, věnovanými dovolacímu důvodu § 503 č. 2 c. ř. s., jednak nedostála své procesuální povinnosti, by alespoň naznačila důkazy, pro spor závažné, jež v předchozím řízení marně byly nabídnuty, jednak dala se rozbořem otázky hodnocení důkazů na cestu, jež pro dovolací řízení uzavřena jest předpisy §u 503 c. ř. s. Po stránce právní trvá dovolatelka houževnatě na svém stanovisku, že závaznost žalované strany plyne jednak z předpisův o smlouvě schovací, jednak z předpisu §u 1316 obč. zák. Než v tom i onom směru bylo stanovisko žalující strany zevrubně vyvráceno již soudem odvolacím a druhá stolice uvedla v obojím směru tak přiléhavé a přesvědčivé důvody, že stačí, k důvodům těm poukázati a k vývodům dovolacího spisu jen ještě toto podotknouti: O tom, že hromadná osoba s třetími osobami vchází a vcházeti může v právní vztahy pouze svými orgány, nemůže ovšem býti nejmenší pochybnosti. Rovněž o tom nebude sporu, že vnitřní rozvrh práce mezi jednotlivé orgány hromadné osoby jest po případě pro práva osob třetích bez významu. Na tom však rozhodně nutno trvati, by úkon toho kterého orgánu zapadal do rámce oné hospodářské činnosti, již hromadná osoba vyvíjí neb alespoň vyvíjeti se na venek zdá. Že by však uschovávání svršků cestujících, kteří nejsou vůbec hostmi hotelového podniku, zapadalo do rámce provozování hotelu, samo sebou nikterak se nerozumí. Bylo by naopak třeba prokázati okolnosti, opodstatňující úsudek, že hotelový podnik svým počínáním si budí u obecnstva alespoň důvodné zdání, že své hotelové místnosti i k řečenému účeli dává obecnstvu k použití. Tytéž úvahy platí i pro použití § 1316 obč. zák. na tento případ. Také jen za řečeného předpokladu bylo by snad lze, vztahovati ručení hotelového podniku dle § 1316 obč. zák. na věci, jež cestující, kteří nejsou hostmi hotelu, do něho byli vnesli.

Čís. 504.

Nelze vyhověti žádosti za vklad zástavního práva za náhradní nárok v pořadí hypotekární pohledávky simultanně váznuvší, byla-li tato vymazána sice po rozvrhu tržové ceny, avšak před podáním oné žádosti u soudu.

(Rozh. ze dne 4. května 1920, R I 250/20.)

Soud první stolice vyhověl žádosti, by vloženo bylo zástavní právo za náhradní nárok v pořadí hypotekární pohledávky, váznuvší simultanně pro uspokojeného věřitele, jež byla dne 11. prosince 1918 vymazána podle rozvrhového usnesení ze dne 26. ledna 1918. Rekursní soud ku stížnosti nynějších vlastníků nemovitosti žádost zamítl. Důvody: Dle knihovního stavu byly dne 11. prosince 1918 vymazány a to ještě před tím, než usnesení o náhradním nároku bylo vy-